

SAMOBORSKI LIST

Glasiloo za promicanje lokalnih interesa.

God. VIII.

Broj 51

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 ilira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru
21. prosinca 1913.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petini redak u redakcijskom dijelu 20 il. u oglasnom 10 il. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Izbor narodnog zastupnika u Samoboru.

Izbor nar. zastupnika u Samoboru protekao je veoma mirno. Izbornici izvana došli su što jutarnjim, a što posebnim vlakom, a neki još i podnevnim. Glavne ulice, kuda su izbornici prolazili kao i kuće na trgu, bile su okićene hrvatskim trobojkama. Glasalo se pred dvjema glasalačkim odborima, te je predsjednikom I. odbora (u zgradi kot. oblasti bio kot. predstojnik iz Zagreba Mirko Pažameta, a II. glas odbora (u trg. poglavarstvu) kot. pristav dr. Dragutin Alković.

U svemu je predano 1513 glasova, te je od ovih dobio kandidat Starčevićeve stranke prava, dr. Ante Pavelić 1327, a kandidat Hrv. seljačke stranke, Juro Valečić, 186 glasova.

Oko 7 sati uveče proglasio je predsjednik Izbornog povjerenstva kot. predstojnik Pažameta rezultat izbora sa altane trg. zgrade. Izabrani zastupnik Dr. Ante Pavelić zahvalio je izbornicima na ponovnom povjerenju koji su se izatoga, kličući novoizabranom zastupniku, mirno stali razilaziti.

Malu izborne statistike Broj izbornika iznosi u samoborskom izb. kotaru 3506. Pristupilo ih je k izboru 1513 dakle daleko manje ispod polovine ili 43%. Tu dolazi uobzir i ta činjenica, da nije bilo uopće moguće oko 800 izbornih iskaznica

uručiti, jer je toliko izbornika odsutno, ponajviše na zaradi u Americi. Uza sve to ostao je kod kuće još uvijek veoma velik broj izbornika.

Kod posljednjeg izbora god. 1911, iznosio je broj izbornika 3187, od kojih je glasovao 1841 izbornik ili 57%.

Kod izbora god. 1911, kad su bila 3 kandidata, dobio je Dr. Ante Pavelić 1232 glasa, dok ovaj put 1327; Juro Valečić u god. 1911. imao je 265 glasova, kod ovog izbora 186.

Iz trgovišnog zastupstva.

(Svršetak izvještaja sjednice od 12. o. mj.)

Tražbina općine za Mosnu vagu.

Načelnik priopćuje o rezultatu pregovora s Edvardom Presečkijem o dugovini 500 K, koju ima Presečki namiriti trg. općini. Po toč. IV. ugovora, što ga je imao E. Presečki s trg. općinom, a koji datira od 8. lipnja 1894. imao je on naime predati vagu nakon 15. godina u uporabivom stanju dok je kroz 15 godina imao pravo ubiranja pristojbi u svoju korist. No budući da je on vagu predao u neuporabivom stanju, to ju je prije 3 godine dalo zastupstvo popraviti, a ujedno stvorilo zaključak 11. veljače 1911, koji glasi, da se imadu povesti pregovori sa zast. Presečkijem glede uplate svote od 500 kruna, koju je općina platila za popravak vage. Sada su ti pregovori povedeni, no zast. Presečki izjavlja zapisnički, da je on vagu predao u uporabivom stanju, da popravi u tolikoj mjeri nijesu bili nužni; te da njemu za vagu, koju je darovao općini pripada, za

hvalnost, a nipošto da još što plaća. Ujedno traži, da mu se izda potvrda, da je općina preuzela od njega mosnu vagu.

Načelnik izjavljuje, da je vaga preuzeta na osnovu službenih spisa faktično u neuporabivom stanju, pa prepušta zastupstvu da stvori zaključak o naknadi troškova od 500 K, što općini pripadaju u smislu citiranoga ugovora. (Čitaju se spisi, i dopisi koji se odnose na sam predmet, te ugovor.)

Zast. Razum ističe, da se iz svega jasno vidi, da je vaga predana u neuporabljivom stanju, a Presečki ju je imao predati uporabljivu.

Zast. Tkalčić: Presečki je dužan platiti 500 K.

Zast. dr. Horvat drži, da se ne bi upuštali u pravdu, nego da se ova svota otpusti Presečkomu. (Zastupstvo se protivi tome, da ovu svotu otpusti, koja po ugovoru pripada općinu.)

Zast. Razum izjavlja, da je Presečki imao vagu 15 godina, a općina samo dvije, pak je opravdano, da on uplati, na što se obvezao ugovorom. No jer po toč. X. ugovora ima Presečki pravo nakon izminuća ugovora još 15 godina vagati besplatno predmete iz svoga gospodarstva i trgovine, to predlaže ovo:

Presečki ima prema ugovoru uplatiti 500 K općini; no ako se izjavi pripravnim odustati od toč. X. ugovora (naime da će poput ostalih općinara plaćati pristojbe za vaganje svojih potreba,) ima platiti samo 250 K. (Prijedlog se prihvaća, pak se o nvoje zaključku imade Presečki obavijestiti.)

Izbor šumskog lugara.

Načelnik priopćuje, da se Vjekoslav Pauše odrekao službe šumskog lugara. Ima

Nešto o našim crkvenim naročito božićnim pjesmama.

Milan Zjanić.

Približava se evo božićni blagdan, dan radosti, kad će svačije srce, bogatima i siromaha, učenjaka i priprosta, očitjeti neko posebno čuvstvo. Dan je to velik, zaamenny, jer nas sjeća na dolazak Spasiteljev na ovu zemlju. Crkve će plamsati u sjaju svijeća, kuće će se kitići borovima i hramovima i domovima ozvanjat će veseli zvuci pjesme.

Mi Hrvati imademo lijepih narodnih pjesama, nesamo svjetovnih već i crkvenih. Svakojako je najveći broj tih crkvenih, a možemo reći i najbolje su, božićne pjesme. Jest lijepe su, čuvstvene i što je glavno naše su. Nikle su u narodu, u njem živu i stari ih prenose na svoje potomke. Ako i nemaju sve strogo crkveno obilježje, ipak su udomile nesamo u crkvama već i u kućama. Bit će za cijelo malo koja kuća hrvatska, u kojoj ne će zaoriti ovih dana ona naša božićna himna „Narodi nam se kralj nebeski“ ili „Oj pastiri“ i mnoge druge.

Sjećam se djetinje dobe, kad se nas stariji zvali sabrati oko sebe na Badnjak ili

na Božić. Mi djeca uzeli smo u ruke molitvenik, crkvenu pjesmaricu pa smo znali učiti i pjevati po redu sve božićne pjesme. Uvjeren sam, da se to čini i u kućama samoborskim. Nesamo iz hrama Božjeg, već i iz tih — inače tihih i mirnih domova — ozvanjat će ovih dana u noć pjesma lijepa, skladna, sveta, hrvatska.

Ima više vrsta crkvene glazbe. U prvom je redu koral. Koral je jednoglasno liturgijsko pjevanje katoličke crkve, koje je nastalo u prvim vijekovima kršćanstva. To se pjevanje u srednjem vijeku ustalilo i posvuda raširilo. Koral je nastao skupa sa liturgijom i jest prvo čedo crkvene umjetnosti. Isprva je se napjeve pjevao sav puk a poslije posebni pjevači, kor, pa se zato prozvalo koralno. Zove se i Gregorijanako, jer se papa Gregur Veliki (590.—604.) za njega mnogo srbio. Tomu pjevanju pripadaju napjevi, što ih svećenik pjeva kod pjevanja sv. mise, kod sprovoda i drugih raznih sv. čina. To se pjevanje čuje po gradovima, u velikim crkvama, samostanima i školama.

Druga vrsta crkvene glazbe jest višeglasno, zorno pjevanje, koje se razvijalo tijekom 14. i 15. stoljeća. U 16. stoljeću doseglo je sa talijanskog glazbenika Palestrine svoj vrhunac. To je tako zvana klasična crkvena glazba.

koja je dala temelj svoj modernoj i svjetovnoj glazbi. Nastala je od korala, pa zato i nosi na sebi obilježje crkve dostojne glazbe. Novije vrijeme, naročito 19. i 20. stoljeće doneslo je u tom duhu krasnih radnja, koje nastavljaju rad starih klasika, koje su pridigle dostojanstvo crkvene glazbe i otele ju od ropstva i zapostavljanja svjetovne glazbe.

Posebna vrsta crkvene glazbe jest instrumentalna glazba. Kako je katolička crkva napredak umjetnosti uvijek priznavala i promicala tako je eto sve lijepo i dobro, što je genij ljudski tijekom vremena iznašao, stavila u službu svomu bogoslužju. Zato se eto i modernoj glazbi, pa i instrumentalnoj, otvorio ulaz u svetište. Kraljica svih instrumenata — orgulje — te su već počevši od 9. stoljeća počele dominirati na korovima i uzveličavati službu Božju.

Pučka crkvena popijevka jest također posebna vrsta crkvene glazbe. To je ono pjevanje, što ga puk upotrebljava u svom narodnom jeziku kod službe Božje i drugih sv. čina. Svaki narod ima prave u svojem jeziku izražavati svoja nabožna čuvstva, svojim jezikom Boga slaviti. Pučka crkvena popijevka počela se već od 16. stoljeća sve više širiti i u crkvu prodirati. Danas si je ona već posvuda, osobito kod nas Hrvata, prokrčila put i savladala u crkvi. Tu popijevku kultivira i škola, naročito pučka,

se izabrati novi lugar. Predlažu se prispjele molbe za to mjesto. — Izabire se privremeno Vjekoslav Medved mi.

Razne molbe.

Samostan oo. franjevacu moli za oprost od plaćanja poreza na vino. — Uvažuje se.

Krčmar Franjo Štengl moli otpis općinske potrošarine od 234 lit. vina kojeg je navodno njegov otac za svoju porabu smjestio u onaj podrum, gdje molitelj drži vino za krčmarenje. — Zastupstvo jednodušno ne dozvoljava otpis, te zaključuje, da Štengl ima platiti, jer je ovakav postupak s vinom uopće protupropisan i nekorektan.

Molba Društva za namještenje naučnika za podijeljenje potpore, ne uvažuje se.

Hrv. društvu za promet stranaca podijeljuje se 20 K potpore.

Molba Hrv. akad. potpornog društva za potporu, ne uvažuje se.

Društva sv. Ćirila i Metodu za Istru podnosi molbu za potporu.

Zast. dr. Horvat predlaže, da se dade potpora „Hrv. Straži.“ Kako danas stoje stvari, Slavonija je jače ugrožena od Istre. Iako Istra zaslužuje svaku potporu, ipak tamo već kreće znatno na bolje. (Dat će se „Hrv. Straži“ kad zatraži.)

Poljari Marko Pintarić i Mijo Kocijanić mole da im se cjelogodišnja plaća isplati od 210 K, makar da su počeli službovati istom s 1. travnja, jer oni nijesu krivi, što nijesu prije pozvani na službu. Odbija se.

Molbe za uboške potpore.

Marko Bedenko u Jastrebarskom priopćuje, da ne može doći u Samobor i moli da mu se šalje potpora u Jasku. U protivnom će dogadjaju otići u bolnicu milosrdne braće u Zagrebu, gdje će se liječiti o trošku općine Samobor . . .

Trg. odbor jednoglasno ostaje kod svoga zaključka, kojim je zaključeno podijeliti stanovitu potporu, ako se nastani u Samoboru.

Priopćuje se rješenje županijskog upravnog odbora od 16. listopada t. g., da je otpučen utok tutora malodobne Rezike i Josipe Žitković, uloženi protiv zaključka trg. zastupstva, kojim nije ovim malodobnicima podijeljena potpora (Prima se do znanja.)

Mi Hrvati imademo lijepih pučkih crkvenih popijevaka, osobito starijih, samo na žalost te starije pjesme izumiru, nestaje ih. Mjesto njih uvlače se u naše crkve pjesme tudje, koje nemaju ni duha crkvenog a pogotovu narodnog. Te daleko zaostaju za onima, koje su nam namirli naši pobožni djedovi. Zar nije žalosno i upravo atentat na dušu našeg puka kad mu rivamo razne njemačke pjesme kao n. pr. „Sa nebesa“, „Pred Tobom o Bože kleči“, „Na lica mi padamo“ i koješta drugo? Veliku odgovornost nose na sebi župnici a i orguljaši, koji to dopuštaju i tako rade.

Bio sam jednom u hrvatskom primorju kod sv. mise. Bio je veliki blagdan, naroda puna crkva. Kako je ondje staroslavensko bogoslužje, pjevao je svećenik staroslavenski a kor? Na koru se pjevalo „Pred Tobom o Bože kleči“, njemačka pjesma sa hrvatskim tekstom. Pjevalo je par djece, a puk je šutio. Doista lijepo! Staroslavenska liturgija prati se njemačkim napjevima.

Sijaset je takovih i sličnih mana kod našeg pučkog pjevanja. U novije vrijeme otkad je u Zagrebu osnovano „Cecilijino društvo“ i list „Sv. Cecilija“, vidjeli se gdje gdje bar neki napredak. Nastojanje tog društva i lista ide zatim, da se popravi u prvom redu naša pučka popijevka a onda da se iz crkve istisne svaka crkve nedostojna glazba. Rad je taj nesamo crkven, glazben već i kulturni, jer promiče i diže jednu granu naše hrvatske kulture. Zato ova ideja i. z. Cecilijinstvo, zaslužuje pažnju nesamo svećenika, već i svjetovnjaka, sviju onih, koji cijene prosvjetni rad.

(Svjetl. č. 24.)

Odbijaju se molbe za potporu, odnosno za povišicu potpore: Magde Garašić, Julike Bišćan, Josipa Gorupca, Barbare Prištin i i Franje Šimunčića.

Perkovičev spomenik.

Umir. sudbeni vijećnik Antun Hochšteter, podnosi pismeni prijedlog, da se spomenik Ivana Perkovca natkrije, jer ga izjeda zub vremena. Osim toga da zastupstvo već sada promišlja, kamo će se ovim spomenikom, kad će se groblje prekapati i prenapuniti. Po njegovom mišljenju najbolje bi bilo, da se ovaj spomenik s ostacima pokojnika prenese u crkvište župne crkve, gdje bi služio spomenik kao osobit ures.

Zastupstvo priznaje opravdanost prijedloga, no ne može ga realizirati radi nedostatka sredstava.

Otpis otkupa javnih radnja.

Otpisana je otkupnina i to radi siromaštva, radi nepoznata boravišta, smrti ili pogriješnog popisa, u svemu 42 slučaja.

Otpis bolno-opskrbnih troškova.

Ova se točka skida s dnevnoga reda te će se staviti na red u idućoj sjednici s obzirom na odluku dnevnog reda.

Melioracija opć. zemljišta.

Samoborska općina, koja je u pretežitom svome dijelu gospodarska općina, nije od svojih zemljišta imala ni izdaleka one koristi, koja se od ovako velikog kompleksa livada svakako imala tražiti. Tim zemljištima nije posvećivana dovoljna skrb oko njihovog uređenja i poboljšanja. S ovih razloga je i zamolilo trg. zastupstvo gospodarskog stručnjaka g. Pavla Cesara, da razgleda zemljišta i sastavi osnovu za melioraciju, kako bi se postigla poželjna rentabilnost opć. zemljišta.

Zast. Cesar predlaže ovu osnovu, nacrt i prijedloge, koji se prihvaćaju jednodušno (Donijet ćemo ovu osnovu u idućem broju Ured.)

Zast. Razum stavlja prijedlog, da se Cesaru na uloženom trudu i brizi za interese ove općine izreče zapisnički hvala. (Prima se jednoglasno.)

Drveće uz „Križnicu.“

Janko i Ivan Vuković mole, da općina posiječe i otpili svoje orahe i jaše uz potok Gradnu, a do zemljišta „Križnice“, jer im ovo drveće pravi veliku hladovinu i štetu na usjevima.

Zastupstvo zaključuje, da se orasi okljaštire, a jaše posijeku i prodađu javnom dražbom.

Interpelacije.

Zast. Noršić pita, što je s dijelom opć. pješčanika, koji je uzurpiran od H. pl. Praunspbergera. Mjernik Hartig je prije Jamnickoga točno ustanovio, da je Praunspberger ušao u opć. zemljište.

Zast. Razum: Pozovimo Hartiga, neka on još jedamput izmjeri.

Zast. Noršić: Mi se ne smijemo dati iz uživanja, a svoje moramo braniti.

Načelnik: Pozvat ćemo dakle Hartiga, da još jedared utvrdi medju, a onda ćemo prema tome stvoriti zaključak u idućoj sjednici.

Zast. Šimec pita, hoće li se još dugo vući stvar sa bivšim hilježnikom Čopom. Općina ne stoji tako sjajno, da ga još neprestano plaća i time joj se nameće nepotrebnii teret.

Načelnik odvraća, da je Čop protiv presude žup. karnosnog odbora uložio utok na zem. vladu i želi da dodje natrag na poglavarstvo općine Samobor. Osim toga čuje, da je bio zast. Presečki s deputacijom kod zem. vlade i tražio da se Čop uspostavi na našu općinu unatoč protivnog zaključka zastupstva. Uslijed toga se stvar oteže.

Potom je sjednica zaključena, a neke točke dnevnog reda koje se nijesu mogle da rasprave, dolaze na red u idućoj sjednici.

Domće vijesti.

Promjene kod županijske oblasti. Njegovo Veličanstvo imenovalo je podžupana županije zagrebačke, Gjuru Horvata odsječnim savjetnikom kr. zem. vlade podjeljivi mu ujedno naslov i značaj banskoga savjetnika, te imenovalo naslovom i značajem odsječnog savjetnika odlikovanoga tajnika zem. vlade, Ladislava Rafaelisa, podžupanom županije zagrebačke.

Lijep dar. Kako predjašnjih godina, sjetio se i ove pogl. gosp. dr. Rudolf Horvat, kotarski sudac u Samoboru, plemenitih svrha. Kod našeg uredništva položio je 100 K, od toga 50 K za siromahe trg. općine a 50 K za siromašnu škol. mladež samoborsku. Vrlom darovatelju usrdna hvala u ime nadarenih.

Za siromašnu školsku mladež trga Samobora darovala je gdja. Marija Prebeg iz Mirnovca 5 K.

Gospodja Barica Levičar darovala je 20 K, vič. gosp. Dragutin Jambrečak, um. župnik u Samoboru, 10 K. Ugledali se i drugi u ovaj primjer i sjetili se sirotinje.

Učiteljska vijest. Privremeni učitelj pučke škole u Lugu, Antun Belina, imenovan je pravim učiteljem iste škole.

Predavanje. U „Hrv. katoličkom kasinu“ u Zagrebu predavao je 14. prosinca Samoborac, kr. sveuč. profesor Dr. Franjo Zagoda o temi „Novi zavjet u svijetlu inskripcija“. Predavanje je saslušano s velikim zanimanjem.

Sjednica trg. zastupstva. Uslijed nekih nerješjenih predmeta u posljednjoj trg. sjednici, sazvana je bila za srijedu nova sjednica. No ova se nije mogla održati, jer nije bilo dovoljno zastupnika.

Natječaj za stipendiju Raspisan je natječaj za jedno stipendijalno mjesto iz zaklade Batinićeve, na koje imaju pravo mladići s obitelji Batinić ili rođaci, a ako ovih ne bi bilo, uopće vrijedni mladići iz Stupnika. Molbe do 13. siječnja 1914.

Imetak općine Samobor. U posljednjem članku pod ovim napisom potkrala se štamparska pogriješka u brojci, kojom se označuje vrijednost opć. livada. Tamo ima stajati vrijednost sa 46.500 K, a ne 4.650 K, kako je bilo označeno. Ostale brojke ostaju netaknute.

Fanfara Hrv. Sokola u Samoboru. Kako smo već javili, priredjuje Fanfara našega Sokola na Stefanje koncert s predstavom i plesom. Program ustanovljen je ovako: 1. koračnica. 2. Karišik hrv. napjeva složio V. Pirnat. 3. Hrvatska davorija od Vilhara. 4. Osvećena pljuska, lakrdija u jednom činu od R. Devide-a. Osobe: Škrtić, kućevlasnik — Fr. Turovec, Berić, upravitelj tvornice duhana — Iv. Ivančić, Lovro, sluga u Škrtića — Iv. Jurković, Kohn, staretnar — Iv. Bišćan. Sapunić, brico — M. Hudokl'n. Jarić krojač — L. Mahović, Pavel, podvornik kod Berića — Iv. Orgas. 5. Večer na Savi od I. Zajca. 6. Pogled v redolžno oko od H. Sattnera. 7. Koračnica. Poslije koncerta ples.

Zabava će se održavati u Dvorani Pensiona, koju su gg. dr. Horvat i dr. Breyer besplatno u tu svrhu ustupila, te time omogućila ovaj koncert, jer su se ostale prostorije za svirku Fanfare (12 članova) pokazale premalenima. Ulazne su cijene za I. mjesto K 1.20, za II. mjesto 80 t, stajanje 40 fillira.

Kako je Fanfara našega Sokola kod svih svojih nastupa stekla velik broj prijatelja i kako nam kod ovih svečanosti i narodnih zgoda posvema zamjenjuje našu nekadanju glazbu, imade nade, da će naše građanstvo i prigodom ovoga koncerta pokazati Fanfari svoje simpatije, te ovu zabavu što brojnije posjetiti.

Vrijedno je spomenuti, da je Fanfara samoborskoga Sokola osim zagrebačke fanfare jedina u hrvatskomu Sokolstvu, koja se je tako daleko usavršila, da se i u koncertnim komadima može pokazati pred općinstvom. Red je, da je u ovome nastojanju svojski podupremo.

Chinoferrin na klinikama. Chinoferrin, preparat domaćeg ljekarnika Mirka Kleščića, koji se već dovinuo kao ljekovito sredstvo lijepa glasa, zatražile su u posljednje vrijeme na prokušnju „Medizinische Universitäts klinik Dr. Ortner“ te više drugih, klinika u Beču, universitetska medicinska klinika u Grazu, te klinika sveuč. prof. Dra. Irsaya u Budim-Pešti.

Nastavak studija. Gosp. Ferdo Ivanjčak, o kome smo nedavno javili, da je dobio zem. stipendij, pošao je na dalje studije u München.

Vodovodno vrelo — još izdašnije. Kod iskapanja vodovodnog vrela pokazalo se, da se voda digla najednom od 1 1/2 litara u sekundi na 15 litara. Kako je to, gdje voda izvire, dolomitna pećina, to je voda kroz razne pukotine izlazila i gubila se u pećini, te su ispod glavnog vrela izvirala još razna malena vrela, za koja se nije znalo, odakle su. Danas je vrelo otvoreno i sniženo i tako ulovljena potpuna voda. Vrelo će se betonirati i tako zapriječiti daljnji gubitak vode, a time se dobija višak od 3 1/2 lit. na sekundu. Svakako ugodno iznenadjenje pored već i ovako izdašne vode, što ima služiti za vodovod.

Naš feljton. Jedan dio našeg feljtona „Iz starih zapisnika“, što ga donijeli u prošlom broju, prenijele su zagrebačke „Novosti“ u svome broju od utorka.

Vozarski statut. U posljednoj sjednici trg. općine prihvaćen je vozarski statut. Donosimo bitne točke. Dozvole za ovaj obrt ne može dobiti osoba nemoraina života. Kod dozvole plaća se pristojba za svaka kola 5 K u opć. blagajnicu. Najamna kola smiju stajati samo na stajalištu, koje odredi redarstvena oblast. Kako će se poredjati vozari, to odlučuje, kako su prispjeli. Poremećenje ovog reda je zabranjeno. — Najamna kola stajat će na kolodvoru kod svakog dolazećeg vlaka, no da na svakog padne jednaka dužnost, i da koji od njih ne bude opterećen, redarstvena će vlast odrediti, koliko ima vozara doći na određeno mjesto. — Svaki vozar ima nositi uza se cjenik i pokazati ga na zahtjev stranci. — Zabranjeno je tražiti veću pristojbu, negoli je označena u cjeniku. — Vlasnik kola smije kao kočijaša namjestiti mušku osobu, trijezna i besprikorna ponašanja, koja je navršila 16 godina. — Najamni vozar dužan je svakome u svako doba uz propisanu vozarinu staviti kola na raspolaganje. — U naručena kola ne smije kočijaš bez privolje onoga, koji je kola naručio, nikoga više primiti. Lješne mrtvaca zabranjeno je voziti u najamnim kolima — Vlasnik kola i kočijaš, koji se ne drže statuta, kaznit će se globom od 2—50 K.

Iz gradjevine struke. Tehničkom izvjestitelju nadiž. Gustavu Baldaufu podijeljen je dopust u naučne svrhe u trajanju od 2 i pol mjeseca, a za to je vrijeme dodijeljen kotarko kao gradjevnoj oblasti u Zagrebu, kr. nadiž. Viadoje Prister.

Školski odbor u Stupniku. U Stupniku je raspušten školski odbor, jer nije vršio preuzetih dužnosti, kako to propisuje školski zakon.

Vozni red na samoborskoj željeznici. Naredbom kr. glavnog nadzornika za željeznice staje s danom 1. siječnja 1914. nov vozni red na snagu. Prema ovome kreću vlakovi: iz Samobora u 6 sati jutrom, 9³⁰ prije podne, 1³⁰ popodne i 7³⁰ uvečer. Iz Zagreba: 7³⁰ jutrom, 11³⁰ prije podne 2³⁰ popodne i 7³⁰ uvečer.

Osim večernjeg vlaka svi vlakovi odlaze od Kolodvorske ceste 5 časaka prije negoli vlak kreće sa glavne postaje.

Opć. odbor u Podvrhu. Javili smo da se je imao sastati stari opć. odbor, da zaključivši nagodu sa financijskim erarom radi otkupa poreza na vino, koja je postala prevelika. Odbor je bio sasvan, ali se nijesu htjeli odbornici da sastanu, a sjednicu navedbi, da su oni raspušteni po kotarskoj oblasti. Budući da novi odbor nije još potvrđen, a stari ne će da utječe više u opć. upravu, raspustila je sada potonjeg kupanijska oblast i imenovala povjerenikom do-

sadašnjeg opć. načelnika Josipa Simončića. Tako će moći potonji sam sklopiti nagodu s financijskom oblast i rješavati dalje važnije poslove, dok se ne sastane novi općinski odbor.

Platice na teretnim kolima. Naredbom vlade od 5. rujna 1912. određeno je, da se imaju do 1. siječnja 1916. sva teretna kola poviditi sa platicama od najmanje 6 cm. širine. Da se ova ustanova doista do navedenoga roka provede, pozvane su oblasti, da je ponovo obnaroduju.

Htjele se zaodjenuti na tuđi račun. Franci Imbrić iz Blata, opć. Stupnik ukradena je razna rubenima te 2 reda crvenih gjunja (vratni privjesak) sve u vrijednosti od 40 K. Oružnici ustanoviše, da su ove predmete odnijele Tonka Krčmarić i kći joj Dora iz opć. Odra. Prijavljaju se sudu.

Javna dražba. Danas u 2 sata poslije podne održavat će se dražba općinsk h jalaša uz potok Gradnu do „Križnice“. Dražba se drži na licu mjesta, a dostalac je dužan dostalo drveće sam posijeći i odvesti.

Brijačnice bit će na Božić otvorene do 10 sati prije podne, a na Stjepanje bit će cijeli dan zatvorene.

Kradja peradi. Približuju se božićni blagdani, i kradljivci od zanata ogledavaju se, ne bi li sr gdje na lak način domogli pečenke. Prošli tjedan odnio je nepoznati tat Dori Šaka, seljakinji u Ljčkom, 2 purana 2 guske, sve u vrijednosti od 14 K.

Prekupljivanje na trgu. Primamo iz krugova naših domaćica Prekupljivanje na trgu opet je preotelo silan mah. Prekupljuje se naveliko: jaja i maslac, a osim toga i druga živežna sredstva. Imr žena, što žive jedino od tog zanata, prodavajući ove predmete uz velik „profit“ u Zagrebu. Nesamo na trgu, već na cestama, što vode u Samobor, čekaju prekupci i hvataju seljakinje, samo da što više i neopaženo mogu prekupiti. Upozorujemo gosp. načelnika na ove žalosne pojave, poradi kojih mi moramo sve dvaput skuplje kupovati negoli bi inače. Već je skrajnije doba, da se tome prekupljivanju stane na kraj da ga se spriječi svim dopuštenim sredstvima. Ako prekupci nemaju smilovanja s našim džepovima, zašto da baš mi imamo prema njima toliko obzira dajući im prilike, da po volji harače po našem tržištu!

Ciganske opačine. Mnogi i ne znadu što sve počinjaju cigani po našim selima. Pakosti bez kraja i konca. Prepredeni ciganin šulja se oko stanova seljskih, pa oko staja i svinjaca. Ne zna seljak, zašto se cigo približuje njegovom dvorištu. Misli, da radi kradje. Dakako, ako je moguće. No ciganin ima druge pakosne namjere. On podmeće otrov govedu, svinjama i kokošima, a kad mu to uspije, zadržava se u blizini, jer zna lukavac, da će mu dokora pasti pijen u ruke. Kad životinja pogine, zove seljak doista cigana, da je odveze, i to još najčešće onog istog, što je podmetnuo otrov i lišće stro-mašnog žitelja njegovog govečeta, svinje ili peradi.

Seljak držeći da se radi o kakoj pri-ljepljivoj bolesti među životinjama, i ne prijavlja ovake slučajeve, nešto radi toga, jer se boji, da bi odmah bio promet zatvoren, a nešto radi uputa i plašenja po ciganima. To ide sve u prilog potonjima, koji na ovaki način mogu doći do pečenke a i kože, koju prodavaju svojim „mušterijama“, po obilnijim mjestima.

Kad bi seljak prijavio slučajeve poginulosti, izašlo bi uredovni veterinar, koji bi konstatovao uzrok t. j. ustanovio, da je blašće ili svinjče poginulo od otrova, pa bi se moglo ciganima spriječiti, da počinjaju tako nečista uništavajući gospodarstveno našega seljaka.

Upozorujemo zvane faktore na ove ciganske pakosti, tim više, što se u naš kotar seljaci ciganima sa svih strana, pa bi trebalo, da ih općinska poglavarstva što većma progone sa svojih teritorija.

Jos. Bačić, st.

Umri u Samoboru od 15 do 21. prosinca.

Blanka Bizjak, dijete tesara, 5 god., Starogradska ulica br. 32., od upale pluća.

Izgradnja ceste Bregana-Bregansko selo.

Dne 3. ov. mj. obavijena je pohvalba ceste Bregana—Bregansko selo, koja je izgradjena tečajem minulog ljeta zemaljskim troškom od 18.600 K, te je isti dan cesta predana prometu. Novo izgradjeni cestovni potez dug je 2² km, a spaja zemaljsku cestu Samobor — Bregana sa zemaljskom cestom Breganska dolina — Stojdraga i to smjerom već prije postojećeg uskog općinskog puta iz Bregane u Bregansko selo na desnoj obali potoka Bregane tako, da za promet od Samobora prema Stojdrazi nije više potrebno prelaziti u Bregani na kranjsku stranu.

Važnost izgradnje ovog cestovnog poteza uvidjeli su već odavna svi interesirani faktori kako sa narodno—gospodarskog gledišta tako i s razloga, da se živahni promet medju Samoborom i Žumberačkim krajem omogući posve nesmetano na teritoriju hrvatskom, te da se ne mora kao do sada taj promet razvijati preko jednog dijela ceste na kranjskoj strani, što je osobito u slučajevima vladanja zaraznih bolesti bilo od štetnih posljedica.

Nakon dugotrajnih rasprava u ovom predmetu omogućila je kr. zemaljska vlada izgradnju ove ceste doprinosom iz zemaljskih sredstava, a cestogradnju su izveli domaći poduzetnici Jakob Pilaš iz Sv. Nedjelje i Marko Mohorčić iz Breganskog sela.

Kod izvedenja radnja pokazale su se znatne poteškoće u izvedbi cestovnog tijela kroz tijesni prostor izmedju potoka Bregane i brijega, što k ovome veoma stromo pada na desnoj obali, radi čega je bilo potrebno izvesti u većem opsegu osiguranja do strane potoka potpornim zidovima, što je medjutim sve uspješno izvedeno.

Za valjanu odvodnju skrbljeno je također u dovoljnoj mjeri.

Pohvalbu cestogradnje obavio je izaslanik kr. vladnog gradjevnog odsjeka kr. nadiž. Franjo Hribar u nazočnosti rukovoditelja cestogradnje kr. nadižinira O. Baldaufa i kr. inžinira J. Dragiča, načelnika Simončića kao izaslanika upravne općine Podvrh i obojice naprijed spomenutih poduzetnika, te je ustanovio, da su sve radnje izvedene solidno i besprikorno, jedino imaju poduzetnici još naknadno postaviti na cesti propisane kilometrične stupove.

Tim je danom ovaj cestovni potez podjedno uvršten u mrežu zemaljskih cesta, te je za redovito održavanje postavljen na ovome kao stalni težak Leonard Herzeg iz Breganskog sela.

Na svršetku pohvalbenog uredovanja izjavio je izaslanik upr. opć. Podvrh načelnik Simončić u ime žiteljstva najtopliju hvalu kr. zem. vladi, koja je ovu cestogradnju svojim doprinosom omogućila, nadzirajućim inžinirima gg. Baldaufu i Dragiču koji su potrebni trud uložili, da je cesta valjano izvedena, a napokon i domaćim poduzetnicima Pilašu i Mohorčiću, koji su preuzete radnje solidno i besprikorno izveli.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Cilju

će doći one domaćice, koje vole dobru kavu, pa kupuju „pravi Franck“ u kutijama i omotima „mlincem“.

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Javna zahvala.

Domaćem gosp. veterinaru N. Vranču dužan sam se javno da zahvalim na njegovom trudu i požrtvovnosti, kojom mi je spasio odočite pogibelji moje već više godina dobre muzare krave.

Samo uzovakovu vještinu i istrajnost u operaciji, koju je on sretno izveo u moju korist moglo se spasiti moje krave muzare. Opetovano mu zahvaljujem i ujedno ga preporučujem u struke veterinarstva svakome.

Samobor, 13. prosinca 1913.

Jošip Bedenko.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

K „bodačkom rogu“

Izvrstan pelinkovac

preporučuje svojim cijenjenim gostima
M. Pilaž, svratištar.

Lijepi i bijeli zubi postaju samo čišćenjem

Malvina praškom za zube.

Cijena staklenoj kutiji i krunu.
Dobiva se u ljekarni
M. Kleščića, Samobor.

Sl. općinstvu trga Samobor i okoline
preporučujem svoj veliki izbor

ogrlica i košulja

za muške, kilobrane, kao i upravo prispjele lijepe zimake

štofove i barhende

za ženske haljine.

L. ROSENBERGER

trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg.

Naočala

počevši od 1—K dalje

Nikaljna ura	K	5.—
Srebrna	"	7.—
Ooje na	"	7.—
Budilica	"	3.—
Nihalica	"	12.—
Srebrni lanac	"	3.00
Zlatne naušnice	"	8.—

Ivan Sudnik,

urar, Samobor.

Svaki Hrvat rabi samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u
Ljekarni g. Mirka Kleščića.

MILIJONI

upotrebljuju za

Kaselj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac

**Kaiserovy
Karamelly**

sa tri amerike
svjedodžbi od ljecnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.

Omoi 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČICA
Ljekarnika u Samoboru.

Stan

na trgu Leopolda Salvatora br. 20 iznajmljuje se u 1. katu stan od 7 soba i nuzgrednih prostorija od 1. siječnja 1914. Stan se može razdijeliti i na dva stana.

Prigodom

Božićnjih blagdana.

preporučujem p. n. građanstvu Samobora i okoline svoju veliku zalihu izvrsne kakvoće: narandja, limuna, grozdica, datulja, mandula, lješnika, rožička karfiola, te suhih bosanskih šljiva. Cijene umjerene. Sa štovanjem

J. Bračun

Vijesti iz Amerike.

Obznanjujemo preko „Samobors. Lista“, koji se vrijedni list u Chicagu mnogo čita, braći Hrvatima u Chicagu III. i u stranim mjestima, da je gosp. **Janko Oslaković** naručio jedan hektolitar **prave domaće šljivovice** i to od gosp. Jure Šoića iz sela Konščice župa Sv. Martin, pak stoga braćo Hrvati, koji se nalazite u Chicagu ili u blizini, a želite dobre domaće šljivovice starokrajske, svratite se k našem Samoborcu gosp.

Janku Oslakoviću

1843. Pisk strel, Chicago III.
Telefon br. 1211.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko skladište fine svile, fantastične tkanine po najnovijem okusu, engleskih tkanina za kostime, flanela za bluze i kućne haljine te raznih podstava i barhende.

Muške i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko skladište pamučne i platnene robe, stožnog rublja, garnitura za kava, vezane garniture za krevete i pokrivača od flanela, sagova, zavjese i tkanina za pokrivanje.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20.— šaljemo franko.

4 filira

5 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Štoli samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.

4 filira

5 filira